

W art. 8 ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej ustawodawca uregulował obowiązek członków Rady Ministrów oraz innych podmiotów właściwych do przygotowania projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących problematyki samorządu terytorialnego polegający na przedstawianiu Komisji Wspólnej do zaopiniowania projektów tych dokumentów wraz z prognozą ich skutków finansowych.

W ostatnich dniach rażącego naruszenia przywołanej normy prawnej i nieeleganckiego zachowania dopuścił się Minister Edukacji i Nauki, który wprowadził zmiany w projekcie rozporządzenia w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2022 rok, zaopiniowanym już przez Komisję Wspólną. Kwestia dotyczy wskaźnika Sf, i odnoszącego się do tzw. edukacji domowej który został w podpisanym rozporządzeniu określony na poziomie 0,8. W projekcie przedmiotowego rozporządzenia, opiniowanym przez Komisję Wspólną wskaźnik ten pozostawał na poziomie z lat poprzednich tj. 0,6. Z pominięciem samorządów Minister dokonał nieuzasadnionej zmiany, która w sposób oczywisty, biorąc pod uwagę liczbę dzieci/uczniów w edukacji domowej w szkołach publicznych i niepublicznych spowoduje transfer środków z oświaty publicznej w kierunku niepublicznej. Fakt negatywnego zaopiniowania projektu przywołanego rozporządzenia przez stronę samorządową Komisji Wspólnej, nie upoważnia strony rządowej do dowolnego i pozbawionego w tym wypadku merytorycznych podstaw szachowania zapisami projektu.

Temat ten jest szczególnie istotny, gdyż znana jest geneza wprowadzonej zmiany i stanowisko resortu edukacji wyrażone głosem ministra Tomasza Rzymkowskiego podczas prac legislacyjnych nad ustawą z dnia 17 marca 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (wprowadzającej niekorzystne zmiany w funkcjonowaniu edukacji domowej). Niestety Pan Minister Tomasz Rzymkowski pomimo prośby Związku Powiatów Polskich o wyjaśnienie wyrażanego stanowiska i potrzeby zmian w finansowaniu edukacji domowej, ani podczas posiedzeń komisji sejmowej i senackiej, ani Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST, nie potrafił przedstawić merytorycznych argumentów. Wzrost wskaźnika już po zaopiniowaniu projektu przez Komisję Wspólną strona samorządowa odbiera jako działanie celowe i z góry zamierzone, gdyż podczas prac nad przywołaną nowelizacją Prawa oświatowego pojawiła się deklaracja, że resort edukacji wystąpi do Ministra Finansów o dodatkowe środki. Brak w projekcie zmian w tym zakresie został przez stronę samorządową zrozumiany jako wycofanie się Ministra Edukacji i Nauki z tych zapewnień, jak się jednak okazuje resort edukacji chciał jedynie uniknąć niewygodnej dyskusji.

W związku z powyższym Związek Powiatów Polskich zwrócił się do Ministra Przemysław Czarnka z wnioskiem o pisemne uzasadnienie i przedstawienie stanowiska resortu w tej sprawie, podczas najbliższego posiedzenia Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST. Związek oczekuje szczegółowej argumentacji potwierdzającej konieczność wzrostu finansowania tzw. edukacji domowej, z przywołaniem zadań i okoliczności, które wpływają na zwiększone nakłady z subwencji oświatowej w roku 2022 na ten cel.

Jest bowiem dla ZPP rzeczą zdumiewającą, że resort edukacji występuje do Ministra Finansów o dodatkowe środki na edukację domową, pomijając potrzeby całego systemu i fakt, że niedoszacowanie części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2020 wyniosło ponad 17 mld zł.